

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pienperheyhdistys ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnokseen hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta.

Pienperheyhdistys pitää esityksen tavoitetta kannustaa yksityishenkilöitä ja yhteisöjä lisäämään lahjoituksia kannatettavana. Uudistus saattaa lisätä joidenkin järjestöjen mahdollisuuksia hankkia yksityistä rahoitusta, mutta saattaa esitetyssä muodossa myös heikentää tilannetta osassa järjestöjä. Ehdotetut muutokset ovat pääosin oikeansuuntaisia, edellyttäen että esityksen lopullinen muoto ja käytännön toimeenpano suunnitellaan huolellisesti ja kuullen järjestökentän näkemyksiä.

Pidämme erittäin myönteisenä, että mahdollisuus hakeutua verovähennyskelpoiseksi lahjoituskohteeksi laajenisi nykyisestä. Tämä mahdollisuus tulisi kuitenkin ulottaa kaikkiin rahankeräysluvan saaneisiin yleishyödyllisiin yhdistyksiin ja säätiöihin. Esityksessä ehdotetut kirjaukset toimialasta tai kohderyhmästä ovat tulkinnallisesti epäselviä, eikä niiden perusteella ole yksiselitteistä, mitkä toiminnot täyttäisivät lahjoituskelpoisuuden kriteerit. Esitys jättää liikaa tulkinnanvaraa sen suhteen, millaisia toimintoja voidaan katsoa esimerkiksi nuorten tai lasten asemaa tukeviksi tai edistäviksi. Monissa järjestöissä toiminta vaikuttaa useisiin kohderyhmiin – esimerkiksi vanhemmalle suunnattu tuki mielenterveysjärjestössä voi olennaisesti parantaa myös lapsen hyvinvointia. On olennaista, että lainsäädäntö kohtelee kaikkia rahankeräysluvan omaavia järjestöjä tasapuolisesti ja antaa viranomaisille selkeät linjaukset lain soveltamiseen, ja siksi toimiala- ja kohderyhmärajausista tulisi luopua kokonaan.

Mikäli toimialarajauksia päätetään sisällyttää lakiin, tulee lahjoituksen saajille antaa selkeät ohjeet siitä, miten keräystarkoitus on kirjattava rahankeräyslupaan, jotta lahjoituskelpoisuus voidaan arvioida. Tämä mahdollistaisi myös sen arvioinnin, onko nykyinen lupa riittävä vai edellyttääkö se muutoksia.

Pidämme mahdollisena, että yksityishenkilöille suunnattu verovähennysoikeus alentaa lahjoittamisen kynnystä joillekin. Verovähennyksen hyödyntäminen edellyttää kuitenkin henkilötunnuksen luovuttamista lahjoituksen saajalle. Monet ihmiset suhtautuvat syystäkin varauksella henkilötunnuksensa antamiseen. Identiteettivarkaudet ja verkkohuijaukset ovat todellinen ja kasvava ongelma, joka koskettaa niin iäkkäitä kuin nuoriakin. Verovähennysoikeuden markkinointi yhdistettynä kehotuksiin henkilötietojen luovuttamisesta voi antaa kuluttajalle ristiriitaisen viestin ja vähentää lahjoitushalukkuutta. Lahjoituksen saajalle vaatimus aiheuttaa myös hallinnollista kuormaa sekä tietosuojanäkökulmasta ongelmallisen tilanteen, jossa järjestö veloitetaan keräämään arkaluonteisia henkilötietoja. Näistä syistä katsomme, että lahjoituksen saajalle ei tule asettaa velvollisuutta ilmoittaa lahjoittajien tietoja Verohallinnolle. Verovalvonta tulisi kohdistaa pääasiassa lahjoittajan omaan veroilmoitukseen.

Pienperheyhdistys ei kannata Verohallintoon kohdistuvan uuden, päällekkäisen valvontaprosessin rakentamista tilanteessa, jossa Poliisihallitus jo valvoo rahankeräystoimintaa. Rahankeräyslupiin liittyvän vuosi-ilmoituksen ja Verohallinnolle tehtävien ilmoitusten päällekkäisyydet tulisi poistaa. Järjestöjen raportointi tulisi olla mahdollista hoitaa yhdellä ilmoituksella molemmille viranomaisille. Uudistus ei saa lisätä järjestöjen hallinnollista taakkaa – pikemminkin sen tulisi keventää sitä.

Lopuksi toivomme, että järjestöillä olisi mahdollisuus itse valita, haluavatko ne hakeutua Verohallinnon hyväksymien lahjoituskohteiden listalle vain yhteisöiltä saatavia lahjoituksia varten, mutta eivät yksityishenkilöiltä saatavien lahjoitusten osalta.

Syrjänen Kaisli
Pienperheyhdistys ry

Hannula Outi
Pienperheyhdistys ry